

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Legyen vége már!

A polgármesteri állásnak üres voltát, a vezető kéz hiányát napról-napra jobban érezzük. Közéletünk minden terén, községi adminisztrációink minden vonalán tespedés állott be. *Csak az adóprés működik pontosan és rendíthetetlen kintartással.*

Városunk jövő fejlődését, előhaladását tárgyzó fontos kérdések, nagy feladatok mind pihennek. Aktái ott fekszenek abban a nagy fiókban, a melyet *Soltész Nagy* Kálmán bezárt, s a melyet majd csak az új polgármester fog kinyitni. De mikor nyitja ki? Azt csak maga a jó Isten tudja.

Mi újságírók, a kik városunk jövője, boldogulása fölött hivatásunknál fogva folytonosan gondolkozunk, úgy szeretnénk már egy-egy fontosabb kérdést napirendre hozni, de nem tesszük, mert nem tudjuk: kihez intézzük sorainkat, ki hallgatja meg fejtegetéseinket, ki csinál lelkiismeretet a felhozott dologból? ... Senki! Jó Pallaghy bátyánk meghallgatja ugyan az okos szót, de ő bizony ahhoz a fiókhoz, a mit *Soltész Nagy Kálmán* bezárt, nem nyul. Nem ő, a világ minden kincséért sem.

És a míg ezek a nagyfontosságú közügyek ott bent a fiókban alusszák mély álmaikat, azalatt a közélet kívánalmait, a város népének szükségletei ezerféle alakban jelentkeznek. Zörgetik a fiókot. Mind hiába! Nincs polgármester! Puntum!

Ebből a fejtelenségből mennyi kár és hátrány származik a városra és lakosságára, az kiszámíthatatlan. Egy város életében nem sok ugyan egy év akkor, a mikor okos *fővel* előre halad, de sok ám akkor, a mikor *fej nélkül* állva visszamarad.

Közállapotainknak ilyen seregszerűen voltáért vajjon ki a felelős? ... Az, a ki ezt a helyzetet megteremtette. De hát ki teremtette meg? ... A hibát az egyik tábor a másik tábornak a nyakába zúdítja. Táborról beszélünk, mert hát — sajnos — a polgármesteri állás körül

még ma is folyik a harc. Hiába választották meg Kovács Lajost olyan nagy többséggel, a választással meg nem elégedett tábor még mindig folytatja a háborút.

No de vizsgáljuk meg: ki hát a hibás? Vizsgáljuk meg higgadtan, a tárgyilagos igazság alapján.

A mai, tarthatatlan helyzet megteremtésében mind a két tábor hibás. Az a tábor, a mely Kovács Lajos jelöltetését és megválasztását keresztülvitte, bár tudjuk és meg vagyunk győződve arról, hogy a város érdeke iránt a legjobb szándék és akarat vezérelte, mégis hibázott annyiban, hogy a választással a nyugdíj-kérdést összekötötte s ez által nemcsak hogy ellenszenvessé tette eljárását a közönség előtt, de okot adott, módot és eszközt nyújtott a másik tábornak a támadásra.

Hibás a másik tábor, az elégtelenek táborára azért, mert nem tekintve azt, hogy Kovács Lajost a képviselők óriási többsége emelte a polgármesteri székbe, nem tekintve a város békéjére, nyugalomára, végletekig menő, elkeseredett harcot indított a közakarat ellen. Igenis, a közakarat ellen vette föl a harcot akkor, midőn minden kigondolható eszköznek fölhasználásával megakadályozni igyekeztek, hogy Kovács Lajos polgármesteri állását elfoglalja.

Bármennyire tiszteljük és becsüljük is a hadilábon álló férfiak személyét, de az igazság kedvéért mindezeket mind a két tábornok szemébe kellett mondanunk. Lehet, hogy egyiknek másikkal fájni fog az igazság kimondása, de mi arról nem tehetünk, mi a városi és megyei közügyek intézése és azoknak elbírálása tekintetében függetlenek vagyunk mindenkitől; nem állunk se az egyik, se a másik tábornok szolgálatában; mi csak azt írjuk, a mit lelkünk, meggyőződésünk diktál. Nem halgatunk senkire, csak saját lelki ismeretünkre és arra a független, szabad gondolkozási népre, melynek érdekeit védjük s a melynek tolmácsai vagyunk.

Mit mond a nép?

A nép sokszor élvezettel nézi, mikor az urak czivakodnak. A mostani esetben azonban szomorúsággal telik meg minden adófizető polgárnak a lelke, mert az urak czivakodásának ők iszzák meg a levét. A hosszú marakodásnak s az ebből származó kárnak és veszedelemnek az árát ők fizetik meg. Éppen azért azt mondja, azt kívánja a nép, hogy legyen vége már ennek az ádáz harcznak, az örökös herczehurczának. A város érdeke nem szijmadzag, hogy addig húzzuk, a míg csak el nem szakad. Vagy az egyik vagy a másik engedjen; mert ha még sokáig így tart, a város békés fejlődésének és boldogulásának nagy érdekeit teszik kockára. Ezzel pedig senkinek se privát mulatságból, se hiúságból játszani nem szabad.

Leányiskoláink.

Csak megbántanám e lapok t. olvasóit, ha cikkemet a nőnevelés fontosságának bizonyítgatásán kezdeném. Elégé igazolja ennek beismerését közönségünk értelmesebb része azzal a törekvéssel, hogy leánygyermekait az elemi-nél magasabb kiképzetésben is kívánja részesíteni; igazolja az a jelenség, hogy csak valamire való községekben is már az elemi leányiskolákon fölül polgári leányiskolákkal, nőnevelőintézetekkel, szóval, nagyobb lányok számára nyitott iskolákkal is mind nagyobb számban találkozunk. És ez nagyon jól van így; mert a társadalom legelső sorban okos, helyes irányban művelt nőket vár, midőn a jövő nemzedék sorsának biztosításáról kíván gondoskodni. S mivel éreznünk kell a nőnevelés fontosságát, ne sajnáljuk fölvetni a kérdést: *megfelelnek-e a már nagyobb leánykák iskolái annak a szép és fontos hivatásnak a mely osztályrészükül jutott?*

Erre a kérdésre legelső sorban az évi értesítők rendeltetése volna megfelelni, ha ugyan mindegyik intézet adna a tanév végén értesítőt s ha a kiadott értesítőkből az iskola beléletét, program-

Az őszi és téli ajándékok

megérkeztek; teljes választékú angol, francia és hazai gyártmányaink legremekesebb **női ruhakelme** különbözőek, **düchesse** szövetek, **double, scott, cybelin és selymek.** — Elvem csakis a legjobb gyártmányok árusítása. A helyi piacon az elismert legjobb Geipel-féle ruhakelme gyárral, ugyszintén a híres Spoerry-féle lyoni selyemgyárral egyedül állok közvetlen összeköttetésben, s így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy azok az áruk, melyeket a fenti gyárak szállítanak, **egyedül nálam**

szerezhetők be jutányosan. Minden egyes árucikknek szigoruan szabott, **de olcsó** ára nyíltan, számokkal van feltüntetve, miáltal üzletemben **a túlfizetés teljesen ki van zárva.**

Egyben van szerencsém **kelengye- és szőnyeg-áruházamra** a hölgyközönség figyelmét tisztelettel föl hívni. — Az M. Beyer & Co. bécsi legnagyobb kelengyegyáros cég **kizárólagos** raktárát birom. — Megrendelt, kész kelengyék mindenkor megtekinthetők. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Szőnyeg-áruház a volt Makra-féle helyiség (Máhr Károly úrral szemben).

ROSENBERG GYŰLÉ

Női divat, vászon és kelengye áruház Miskolcz, a színház-épületben.

Kívánatra fehérnemű-árjegyzéket, valamint mintacollektiók ruhakelmék és minden más cikkből készséggel ingyen és bérmentve küldök.

ját, működését, szóval, álláspontját és milyenségét meglehetne ismerni; de ezek nagyon sablonszerűek és hézagosak.

Nyilvánosra jutó hivatalos jelentésekkel is találkozunk, hanem a szakember ezeket sem veheti készpénzül az iskolák milyenségének megállapítására, annál ritkábban találja bennük az állapotok szakszerűen indokolt föltűnését, még kevésbé a hibák vagy bajok elhárítására szolgálható módok és eszközök javaslatát, sürgetését. Sőt értelmes tagokkal dicsekvő iskolaszékek sem foglalkoznak az iskolák ügyeivel beható alaposággal; kötelességszerű hivatásukat vélik teljesíteni, ha szokásos *formaságoknak* eleget tesznek. Így mulik egyik tanév után a másik.

Vannak aztán hirlapi referendák (helyesebben reklámok) a zárvizsgálatok alkalmából. No, ezek teljesen megfelelőek azoknak a formaságoknak, a miket nagyobb leányok iskoláiban a virágcsokrokkal, szőnyegekkel, szalonöltözékekkel túlhalmozott termék ünnepélyes külsőségeiben észlelünk. Ezekben a növendékeket megtapsolják, többszörösen kihívják, mint a színházban szokás; maguk a vizsgálat kezdetén és végén ékes szavakban fölmagasztalt tanfelügyelő és iskolaszéki tag urak kegyteljes helyeslőt integetnek; a hirlapi referens ur itt már a növendékekben *hölgyeket* lát s a másnap kézről-kézre járó lap alig talál méltóan nagy frázisokat a vizsgálat sikerére, az intézet magasztalására.

Igy hát a leányiskoláink működéséről számba vehető bírálattal alig találkozunk; pedig ez, ha szakavatott és jóakaratu, maguknak az iskláknak érdekében fölötté hasznos és szükséges. Ennek indokából látjuk napirendünek a fölvetett kérdést most a tanév elején szellőztetni, több évi megfigyelő tapasztalat ered-

ményét ügyszerető őszinteséggel előadván s remélvén, hogy egyéni nézetünket előhaladásunk igaz barátai még az esetben is szívesen fogadják, ha azok leplezetlen őszinteséggel nyilvánulnak.

Ugyanazok a helytelen irányu tekintetek, hajlamok és rossz szokások, a mik a nők életvilágában szétében vezérkednek s a mik, gyöngye nemet valódi gyöngeségeiben szerepeltetik, növendék és felnőtt leányaink iskoláiban is annyira kirivók, hogy azoknak legszembeötlőbb jellemvonásait ezek alkotják.

Melyik szülőinek van s milyen háza vagy birtoka; az apja után melyikre minő rang sugárzik vissza; milyen háztartást visznek; tartanak e fogatot, páholyt; milyen társaságokat s bálakat látogatnak? . . . Ezek s ilyenféle kérdések foglalkoztatják őket s alkotják meg soraikban a klikkeket. — A szépség, a csinoság, a módos ügyesség valóságos arisztokratikus hajlamokat támaszt, a miknek keretében az öltözékekben, a fényűzés külsőségeiben való versenyzés nemcsak nagy szerepet játszik, hanem sporttá növekszik. S tessék megfigyelni a növendék-leányok bizalmas diskurzusát: akár csak a nagyzás, a tulterjeszkedés nyavalyában sinlő mamák és nénik jól ellest s begyakorlott nyelvű beszédét hallanók. Épp úgy irigykednek egymásra, épp úgy kigunyolják s leszólják a szeszegényebb vagy egy és más hátrányban levő társaikat . . .

A szülék mindezt vagy nem veszik észre vagy nem tartják hibáknak; sőt egyik-másik még gyönyörködik is bennök, mint a rátermett ügyesség kiváló nyilvánulásban: de az iskolának látnia kell azokat s oly hibákul tekintenie, a mik egytől-egyig irtandók s kiirtandók. Az iskolát az egyesek, különösen pedig a társadalom jól fölfogott érdekeinek kell

működésében vezérelnie és semmiesetre sem szabad a helytelen áramlattal usznia. A társadalom pedig minden előtt az iskolával szemben támasztja azt a követelést, hogy a jövő nemzedéket okszerűen nevelje; tehát a leányiskolától azt követeli, hogy olyan nőket adjon a jövőnek, a kik ne az uralkodó divattal együtt uszni, hanem a női nemes föladatak megoldásának élni legyenek képesítve.

A viláért sem azt kívánjuk, hogy az iskola kivetkőztesse a leánygyermeket nőiességéből, azokból a kedves, gyöngéd tulajdonokból, a mikből a magasztos női erények fakadnak, sőt óhajtuk, hogy ezekkel töltsék meg a fogékony kebleket; de igenis kívánjuk azt, hogy leányiskoláink hámozzák le növendékeikről azokat a gyöngeségeket, a mik legelső sorban női betegségek s a miket bizonyára nem csatolunk az erényes és okos nő, a munkás háziasszony, a gondos anya és a lelkes honleány fogalmához.

Nem tudjuk: szoktak-e foglalkozni a nagyobb leányiskolák tanítótestületei a gondjaikra bizott növendékek nevelésének kérdésével úgy, mint azt a jövő társadalom asszonyainak s anyáinak érdeke hozná magával? Ha foglalkoznak is, kevés eredménnyel; különben javulniok kellene állapotoknak; s ha komolyabb szempontok vezérelnék őket, magasabb erkölcsi álláspontra emelednének, mint a minőt leányiskoláink legtöbbjének szelleme, sőt itt-ott a hiúságból származó kicsinyes versengése, az intézeteknek egymást növendékeink hallatára történő kisebbitése, ócsárlása, elítélése fölmutat. És ez nem pusztá állítás. Tényeket hozhatnánk föl a mondottak beigazolására; de azt hisszük, hogy a különben is érzékeny helyeken elég mélyen benyultunk

TÁRCZA.

Elmult a nyár.

*Elmult a nyár, eltűnt ez éjjel,
A harmatos, a zöld mező,
Hol egykor égő szenvedélylyel
Futkostunk ketten: én meg ő,
Elmult a nap forró sugára,
Az őszi szél fű hidegen,
Tőlünk egy más vidékre száll a
Madár, miénk oly idegen.
Mindén, mi szép, elmult egy éjjel
Az első elhullott levéllel,
Melyet, hol annyit álmodoztam,
A fák alatt találtam mostan.
Lassan a többi is aláhull
Zizegve, sárgultan a fűröl . . .
A színes álmok hova lettek?
Áll száraz ág némán felettek . . .*

Karla Béla.

Műtárlat.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —
Írta: Kiss Lajos.

Megírtam a multkor, mint kell a műtárgyat komolyan, tanulságosan szemlélni, hogy érezzük azokat az aethetikai hatásokat, megnyerjük azokat az élvezettel szóra-

koztató tanulságokat, a melyek a műtárgyak megalkotásának létjogát és a műtárgyaknak belértékét adják.

Most látom, hogy azt is el kell mondanom, hogy miképen *nem* kell szemlélni a műtárgyat. A mi közönségünknek „minden áron kritizáló” szokását kell tollhegyre vennem. A legelső és legfőbb szükség, mélyen tisztelt közönség, erről a rossz szokásról leszokni. Szükséges pedig ez két okból: 1. mert az olyan hirtelen alkotott vélemény és annak hangos nyilvánítása nagyon is magán hordja az „um jeden Preis” ízt; 2. mert csak arra jó (de erre valóban jó), hogy megállapíthassuk az illető hirtelen és hangosan bíráló laikusok műértelmének a mértékét. A mi bizony az illetőkre éppen nem kedvező és az ő érdekükben nem is szólók róla. Ennyit is csak azért mondtam, mert szükségesnek tartottam.

Ugyanis én magam is hallottam olyan bírálatot, a mely egy szobor *vázlatos arányhibák* után kutatott; egy festményen azonban ugyanazokat, de fokozottabb mérvű *arányhibákat* nem vévén észre, agyba-főbe dicsérte azt. Ebből a kritikából én egy tanulságot vontam le, azt, hogy a laikus közönségnek sokkal több érteke van a szoborművek megítéléséhez. Ennek magyarázatát pedig (a lélektani és aethetikai fejtegetések mellőzésével) abban találok, hogy a

szoborművek köztereken vagy általában könnyen hozzáférhető helyeken lévén elhelyezve, ugyszólván állandóan a közönség szeme előtt vannak és a folytonos szemlélet által ennek érzékét fejlesztik. Lehet, hogy ha a festményekkel is így volna, akaratlanul is fejlődnek a közönség műérteke ez irányban is. De így — sajnos — el kellene járnai a képtárakba, műtárlatra és ott időnként egy pár negyedórát szentelni a képeknek . . . Esetleg meg kellene vennie — a kinek módjában van — időnként egy-egy festményt, hogy az mindig előtte legyen a saját otthonában is . . . Nos, hát ez már más dolog; nagy dolog, mert az idő és pénz mindig kevés, s a mi van is belőle, nagyon becses. A fölösleges időt lefoglalják az izgatató szórakozások (nem részletezem) és az édes lustálkodás; a fölösleges pénzt szintén ezek nyelik el. Így lesz a mi társadalmunk rabjává a folyton fokozódó, izgatató szórakozásoknak, melyek tönkre teszik az idegeket és siváran hagyják a lelket . . .

Hallottam továbbá egy nagyon is elbizkodott vélemény-nyilvánításról, a mely szerint az illetőnek mindjárt a megnyitás napján *egy műtárgy sem* tetszett. Hát igaz, hogy ez nem bírálat és szó sincs róla, hogy mögötte műízlés, vagy pláne egy parányi műértelem lenne. De azért meg vagyok róla győződve, hogy az ilyen fölényesen bírálnak is

az elevenbe, a mit azonban tenni kellett; mert oktalanság a már idülő bajokat is folyton takargatni; az orvosság pedig hadd legyen keserű, csak gyógyítson.

Hirlapirodalmunk s a gondoskodó fők mind gyakrabban is mind behatóbban foglalkoznak a társadalmi kérdések keretében a nők félszeg, háttérbeszorított helyzetével, sőt újabban egynémely tollfogató nő érzékenyen fölajdul, hogy: a nők napjainkban nem részesülnek a megkívántató becsülésben, hogy elhanyagoltatnak, a miknek természetes következményei azok a torzalakulások, a miket a megzavarodott társadalmi élet fölmutat. „Mivel — ugymond — a társadalom erőszakos keze korlátok közé szoritotta a nőt, állását a műveltségben nem iparkodik kellőképpen fölemelni s alig engedi meg neki, hogy az üres mulatságon kívül egyebütt is érvényesíthesse a lelkében lakó erőket: ezért nem tudják megteremteni a társadalmi életet. Közmultságainknak régi, magyaros, kedélyes jellege oda van. A fényűzésben fuldokló s a fényűzőre a bukás árnyát előrebocsátó bálak csak az üres lélek csillogásának középpontjai. Hol vannak az idők, mikor egy-egy vagyonos család tűzhelye volt az emelkedő szelleme nemzeti műveltségnek? S az egyesületi életben? ... Megvannak ugyan a nőknek saját külön, mondhatni elzárt egyesületeik, a melyekben száz nő csakis egy-két választmányi tag szereplésével vesz tevékeny részt, de ezekben a nő nagyobb társadalmi hatást nem gyakorolhat, mint hogy adózásbeli köteleességeket teljesít. Színház és hangverseny nem jöhet számításba, mert ezekben csakis a külső előnyök és szép öltözékek ragyoghatnak. A nagyobb városok kávéházaiban megjelennek ugyan a nők is, hogy lássanak

valamit a tőlük elzárt nagyvilág életéből, mozgalmából, s látnak is kábító iüst-felhőben kávéházi morált és hallanak épületes diskurzust. Szóval — ugymond — a törvény, hatósági intézkedés, a társadalmi fölfogás és a családi előítélet, minden, de minden oda megy ki, hogy a nő a társadalomban lefelé menő szerepet vigyen: holott a nőnek a haza közmívelődési mozgalmában honleányi köteleességeiket kellene teljesíteni. Ime, a hol reájuk a férfiakéval egyenlő jogok és köteleességek várnak...“

Mindez nagyon szép, nagyon igaz. Ámde hogy a nők (ne csak néhány kiváló) általában társadalmi állást foglalhassanak és azt betölthessék, hogy visszaszerezze a régi tekintélyt, tiszteletet és hatáskört: *szerezzék meg azt az individuális képességet, a mely a lelkierőt a külsőségek és gyöngeségek fölött szerepelteti.* Szép kisasszonyaink pedig tanuljanak meg igazán, vagyis bensőleg műveltek és okosak lenni.

S mindezekre nézve először is az iskolához, és pedig nagyobb leányaink iskoláihoz kell várakozással s azzal az igénynyel fordulnunk, hogy helyes irányban művelt nőket szolgáltatassanak annak a társadalomnak, a mely immár belátva a nők háttérbe szorított, visszás, sőt lealázó helyzetét, magasabb rendeltetésének megfelelőleg kívánja foglalkoztatni, hatáskört jelöl ki számára, a melyben az igazi női erények magasztosan érvényesülhetnek.

Ugyde a főnnebbikre visszamutatva, nagyobb leányiskoláink ne sajnáljanak, ne rösteljenek pár pillantást a tükörbe is vetni, a mely a magasabb céljukhoz rendeltetésükhöz képest mutatkozó hiányokat s hibákat föltűnteti; vetközzenek ki ezekből s a kor igényeinek megfelelően reformálódjanak, tökéletesbüljenek, hogy minden előtt *nevelni tudjanak.*

Színháznívítás.

Alig pár hete, hogy a színháznál tervbe vett átalakítások be lettek fejezve; a napokban a rendőrség s a tűzoltóság a szokásos tűzvizsgálatot is megtartotta; tegnap a színtársulat is megérkezett, s ma este megkezdődik az első előadással a színiszezon.

Örömmel üdvözljük a színtársulatot s az igazgatót újra városunkban. S hisszük, hogy a milyen igaz szívvvel örvendünk a jöttünknek, ép oly szeretettel fogunk tőlük az év végén is bucsut venni.

Mert nemcsak számban nagy, de érzésben is meleg szívű a miskolczi színpártoló közönség. Nincsenek túlságos igényei; ellenben hálás szeretettel viszonz minden figyelmességet, minden törekvést és jó akaratot úgy a direktor, mint a társulat egyes tagjai részéről. A kedvenceit, a társulat kiválóbb és törekvőbb tagjait megbecsüli, sőt elkényezteti; de méltányolja azokat is, a kik ha nem is a legelső, de helyüket mindenkoron jól betöltik.

Hálás a mi közönségünk mindenki iránt, a ki e halára joggal számot tarthat. Szereti a színművészetet végtelenül, s a szeretetéért cserébe csak viszonzszeretetet kér.

Szereti a színműveknek minden fajtát. Van közönségünk a drámára és tragédiára, a népszínműre, az operettek, a vígjátékokra, a színművekre és bohózatokra, s ha a direktor ilyen műfajokban felváltva ad jó darabokat, mindenikre megtalálja a telt-házat.

Bár nem túlkövetelő, de egy bizonyos fokig súlyt fektet a közönségünk a darab kiállítására is. Tudjuk, hogy tízezrek e célra rendelkezésre nem állanak; de azt is tudjuk, hogy jó izléssel, s ügyes rendezéssel szerényebb eszközökkel is lehet élvezhető produkálni.

Legelső sorban pedig fektessen súlyt az igazgató, de minden egyes szereplő is az előadásra s a szerepére. Hisz tudjuk azt

nagyon tetszenék akármelyik műtárgy is — ajándékul. — Nos, hát mire való az olyan ferhéjázó leszólás? Hiszen ha valaki olyan avatott műértő és képzett műbíró, hogy sugárzik belőle a szakértelem, akkor annak az embernek nem itt a vidéken, hanem a fővárosban van a helye, irányítani az egész ország műizlését.

Én tehát ígéretemhez képest inkább helyén valónak vélem a *műtárgyak méltatását* a szigorú, tárgyilagos bírálat helyett. És pedig két okból: 1. mert a mi közönségünknek nagyobb szüksége van most még arra, hogy utbaigazítást nyerjen, melyik műtárgyat hogyan kell felfogni, élvezettel tanulmányozni, mintsem a szigorú kritikára, a melyet egy nagy város fejlett izlésű közönsége igényel és megkíván.

2. Mert nem akarok bírálatommal eléje vágni a bíráló-bizottság (jury) véleményének és ítéletének. Majd azután elmondom én is a magam véleményét, amennyiben a közérdek azt megkívánja.

Figurális képek. Vallásos tárgyú kép három van a tárlaton. Legmeghatóbb a *Hegedüs Modonnája*. Modern felfogásban, keresetlen egyszerűséggel áll előttünk a gyermekét kebléhez szorító anya, kinek szomorú arcán csöndes áhitat ömlik el, mintegy előre vetett árnya gyermeke jövő sorsának. A biztos tudással, szélesen megfestett sárga

szoknya világos foltja zavarja mindössze is a kép nyugodt összhangját. — *Hegedüs László* az orsz. Mintarajziskolában az u. n. *szabad iskola* festő tanára és e művéről is sokat lehet tanulni.

Karvaly József az ifju Jézust festette meg, a mint az emberiséget megváltó küldetésére elhatározza magát. A megváltó lesütött fővel néz maga elé, gondolatokba merülve; arcán az elmélyedés, a lelki harc szomorú kifejezésével. — A *Vastagh* feszülete és a *Kiss József* apácája a szokásos nyomokon haladva, igyekeznek a vallásos lelkerekre hatni.

A vallásos és világi eszmék összetalálkozása, mondhatnók: néma küzdelme van ábrázolva az *Ipoly Sándor Dante-ján*. A könyveiben buvárkodó szerzetes nagy karos székében hátradőlve, mintegy eszméinek a sulya alatt, elszunnyadt és ime a rideg szoba szürke levegőjét fénylő ködfelhő tölti be, a melyből eléje ragyog ifjúkori eszményképének, az isteni *Beatrice*-nek szüzi természetességében sugárzó gyönyörű alakja, egy angyal által emelve. Magvas, szép gondolat, sok tudással, hatásosan megfestve. A *Beatrice* feje, gyönyörű arcával a cinquecento nagy mestereinek ecsetjéhez is méltó volna.

Ugyancsak *Ipoly Sándornak Ablaknál* cz. vízfestményén láthatjuk, mily biztosan ke-

zeli a színeket ez a ifju művész, a kinek még az ilyen kisebb dolgában is komoly gondolat nyilvánul.

Ferenczy Károly Hazatérő favágók cz. festménye a legmodernebb irány egyik alkotása. Nagyon elhiszem, hogy megbámulták úgy Budapesten, mint Berlinben. De a nagy közönség ott is úgy, mint itt, nem képes annak rejtelmes szépségeit fölfedezni. Mert mire a néző a néző kihüvelyezi, hogy ez a kép fáradtan, lihegve hazafelé botorkázó, lecsigázott munkások elfásult lelki világát rejti a kócos bunda és kopott zeke alatt, akkora maga is elfárad.

Mozgalmasabb jelenetet ad elő *Reinhard Károly: Hazatérés a medvevadászatról*. Az emberiség ősi hajdankorába visz bennünket, a mikor még csak holmi fadorongra erősített kőbaltával verte le az ember az erdők vad-jait. Öltözete is a vadállatok lenyuzott bőrből került ki.

Ez a kép, valamint a *Vassary Pásztorsipja* is a nagy Böcklin nyomdokain és hatása alatt született. Vassary még közelébb ferközött a naiv felfogást és széles, egyszerű előadást illetőleg a nagy mester szelleméhez; de mind a ketten messze elmaradnak annak magasztos költőisége mögött. Természetesen, mert hiszen ők nem Böcklinek.

Sokkal közvetlenebb hatással van a mi magyar közönségünkre a *Tull Ödön Fárastó*

is, hogy szebben énekelnek az m. kir. operában, s jobban játszanak a nemzetiben, mint azt egy vidéki színházban kívánni lehet; de azt is tudjuk, hogy a színészek, a kik kedvvel játszanak, a kik között az egyes szerep méltányosan s tehetségük szerint van kiosztva, a kiket jogosulatlan mellőzéssel vagy kedvezéssel el nem kedvetlenítenek, s a kik között, ha kiváló nagyság nincs is, de mindannyian arra törekcsenek, hogy összevágó, kerek előadást nyujtsanak a közönségnek, az maga nagyon sokat tesz.

Azért nagyon fontos, hogy személyi vagy klikk-szemponatoknak soha alá ne rendelje az igazgató sem a műsort, sem pedig a szereposztást. S viszont a szereplők se befolyásoltassák magukat a hiúságtól vagy más kicsinyes szempontokból. Igyekezék mindenki a kiszabott szerepkört a legjobb tudása szerint betölteni, s a jutalmukat a közönség elismerésében s szeretetében fogják megtalálni.

Mindezeket kötelességünknek tartottuk elmondani azért, mert többször volt alkalmunk a multban tapasztalni, hogy ezek a legjog-sabb követelmények több ízben is negligálva lettek. Hisszük azonban, hogy csak a multban. S hogy az új szezon méltó lesz ahhoz a szerencsés kézzel összeállított szintársulathoz, a melyik a mai nappal megkezdí a szini szezon.

Ebben az erős reményben üdvözljük a miskolczi szinpartoló közönség nevében Szalkay Lajos szinigazgatót és az egész társulatot. K.

Megyei és városi ügyek.

Városi közgyűlés.

Mint minden alkalommal, ha választás van, így a tegnapi közgyűlés is népes, sőt tulnépes volt. Ámbár talán nem is egyedül a választás miatt; a tárgysorozat ezenkívül is

menet-e, ez az erőteljesen, kissé talán keményen is, megfestett katona-kép. Mozgalmassága zavarólag is hat az összzhatására nézve. Ennél egyszerűbb és még közvetlenebb az a magyar népeleti jelenet, melyet *Baditz* örökített meg — egy a kelleténél nagyobb vásznon. A természetes, sugár paraszt legény abba hagyja a kaszálást és inge ujját felgyűrve duzzadó karján, hátra kiált a többi munkás közt dolgozó vetélytársához: *Vagyok olyan legény, mint te.*

A Knopp Imre: *Stefánia gyermekkorházban* cz. képe előtt részvételtjes szánakozással állunk meg mintegy várakozván, mit fog majd mondani a gyermek mellét koptatva vizsgáló orvos.

Csöndes ünnepi hangulatot árasztó, egyszerű falusi jelenet a *Keményfi Jenő Vasárnap munkája*, a mint az ünneplőbe öltözött lányok a virágokat öltözik. A kompozicióról most nem szólok, csak a festés technikájáról annyit, hogy az előtérben bátor egyszerűséggel kezelt széles világossági és árnyékfalak a háttér felé mindinkább elaprózódnak. Már pedig idáig még minden iskola úgy tanította és gyakorolta, hogy ennek éppen az ellenkezője felel meg a látszat és távlat törvényeinek.

több fontos dolgot tartalmazott s különösen a dr. *Hebrony József* beadványát várták sokan kíváncsian. Mert a polgármester kérdés kaviár ma is a városatyák részére, s ha arról van szó, talán még éjjelre is tekintélyes ülést lehetne ezen a czimen összehívni.

Az ülés lefolyása különben a következő volt: dr. *Tarnay Gyula* alispán pont 3 órakor nyitotta meg az ülést, s az *Erdey Kálmán* elhalálozása folytán megüresedett adópénztári II. oszt. tiszti állásra elrendelte a választást. Beadott összesen 116 szavazatot, a melyek közül *Nyilas Kálmán* 106, *Kiss Albert* pedig 9 szavazatot kapván, a szavazatszedő bizottság jelentése alapján elnökölő alispán *Nyilas Kálmán* megválasztott II. oszt. adópénztári tisztnak jelentette ki. Ezután alispán a *Nyilas Kálmán* megválasztása folytán megüresedett őrnöki állásra hirdettet szavazást, a melyre összesen 15-en pályáztak, a kik közül a bizottság 12 pályázót bocsátott a szavazásra.

Beadott összesen 128 szavazatot, ebből kapott *Kardos Géza* 52, *Bodnár Imre* 30, *Váradi János* 11, *Altmann László* 10 szavazatot, s ennek alapján az alispán *Kardos Géza*t megválasztott őrnöknek jelenti ki.

Az eredmény kihirdetése után dr. *Tarnay Gyula* alispán bezárja a tisztújító ülést, s a közgyűlés vezetését *Pallaghy Béla* h. polgármester veszi át. Napirend előtt *Hercz Sándor* indítványozza, hogy a városi költségvetés tárgyalása egy külön közgyűlésen tárgyalassék, a melynek egyéb tárgy ne legyen. A közgyűlés elfogadta az új indítványt, s ezután *Kun József* főjegyző a kereskedelmi miniszter által jóváhagyott fogadó stb. iparosokról alkotott szabályrendeletet, majd a város szabályozási és szépítési, valamint a kisajátítási pénztár kezelésére vonatkozó szabályrendeleteket olvassa föl. A városrendezési szabályrendeletnél *Hercz Sándor* indítványozza, hogy a Király-utcától a gözmalomig vezető ut a későbbi szabályozás tárgyát képezze. Pártolja e javaslatot *Horváth Gyula* is, a mely indítványt azután a közgyűlés is elfogadja. *Hercz Sándor* a kisajátítási szabályrendelet tárgyalásánál is indítványozza, hogy a házi pénztár költségvetésében a kisajátítási pénztár bevétele és a kiadás ne szerepeljenek, mert az még megközelítőleg sem állapítható meg. A közgyűlés azonban az indítványt nem fogadja el, s az összes szabályrendeletet az egy módosítással elfogadja.

Papp István v. aljegyző olvassa aztán a Népkereti építkezési bizottság jelentését, a melyből kitűnik, hogy az építkezésre előirányzott 41,000 korona helyett kiadatott, illetve szükségeltetik még összesen 9138 korona 87 fillér, a melynek megszavazását kéri a közgyűléstől. A hiányzó összeg a kisajátítási alapból veendő kamatnélküli kölcsönből lesz fedezendő. A bizottsági jelentés, s a tulkiadás fedezése iránti előterjesztés elfogadtatott.

Rósenfeld Simon és társa közevetvám bérlők kártérítés iránti kérvénye a jog- és pénzügyi bizottságnak kiadatik.

Porcs János inkább végleg elutasítaná a bérlők kérvényét, mert azt hiszi, hogy a bérlők csak azt várják, hogy olyan bizottság elé kerüljön a kérvényük, a melyik bizottság szó nélkül kártérítést adna nekik.

Lichtenstein József ellenben a folyamodvány behatóbb tárgyalását ajánlja a közgyűlés figyelmébe, s hogy adassék ki a folyamodvány a jogügyi bizottságnak.

Vidats János pártolja a *Porcs János* indítványát.

Végül a dr. *Frankfurter* Sándor és dr. *Kovács József* felszólalása után elnökölő h. polgármester elrendeli a szavazást felállással, a melynek eredményeképp kihirdeti a polgármester, hogy a bérlő folyamodványa a jog- és pénzügyi bizottságnak adassék ki.

A pénzügyi szakosztály jelentése olvastatik ezután, hogy a vámbérlők a kése-

delmi kamat fizetés alól mentessenek föl. *Porcs János* ellenzi a kamat elengedést, míg a közgyűlés megadja nekik. Olvasztatott *Hebrony József* beadványa a polgármester-választás ügyében, a mely fölött *Bársony János* tiszti ügyész felszólalása után a közgyűlés napirendre tér.

A gyűlés kisebb tárgyak letárgyalása után 6 óra után véget ér.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Borsodvármegye közigazgatási bizottsága folyó évi október hó 11-én, d. e. 9 órakor Miskolczon, a vármegye székháza kis tanácstermében, báró *Vay Elemér* főispán elnöklété alatt rendes havi ülést tart.

— **Pályázatok a vármegyén.** Borsodvármegye törvényhatósága pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett s évi 3800 korona fizetés és 400 korona lakbérrel javadalmazott *vármegyei főjegyzői állásra*, továbbá a lemondás folytán üresedésbe jött évi 1900 korona fizetés és 400 korona lakbérrel javadalmazott *III ad aljegyzői állásra*. A pályázati kérvények f. é. november hó 30-ig adandók be a vármegye alispánjához.

Olvasóinkhoz!

Az év utolsó negyede immár elérkezett. Mi újból ahhoz a független érzelmű és gondolkozású közönséghez fordulunk, mely bennünket tíz év óta pártfogásában részesít.

Lapunk a szabad szónak, a független eszméknek volt harciosa minden időben. A kiadott programmtól soha egy hajszálnyira el nem tért. S mint eddig, úgy ezután is azzal háláljuk meg olvasó közönségünk pártolását, hogy Miskolcz város független érzelmű polgárainak gondolkozását fogjuk tolmácsolni. Sikra szállunk az igazságért, a közérdekért bárkivel szemben is.

A „Szabadság“ mint politikai lap **Magyarország függetlenségéért s a szabadelvű eszmékért küzd.** Behatóan foglalkozik a megyei, városi ügyekkel s társadalmi kérdésekkel. Erélyes ellentállást fejt ki minden olyan törekvés ellen, mely a **nép újabb megterhelésére irányulna.**

Az adófizető nép bajaival, azok elhárításával mindinkább fokozódó mértékben fogunk foglalkozni. Olyan intézkedéseket követelünk, melyek **a nép szellemi és anyagi előhaladását előmozdítja.**

Hogy ezeket elérhessük, a közönség fokozott támogatását kérjük.

Az előfizetési árak lapunk homlokán olvashatók.

Tisztelettel

A »Szabadság«

szerkesztősege és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Déryné sirjánál.*)

— Irta: *Simon János.* —

Nem diszlik rajta pompás őszirózsa,
Miként körül a többi sirokon,
Sem koszoru, mit kegyelet jeléül
Helyezne rá a tisztelő s rokon.
Dércsipe fűszál szürke szőnyegének
Árnyékában szendereg a szép halott;
Az egykoron ráhullt virágözönből
Sirjára már egy bimbó sem jutott.

A hervadt tájon siri némáság ül,
Akácza lombján elnémult a dal,
A mely nemrég a sirlakónak álmát
Megédesíté csattogásával.
Mert hallja ő szavát a fülmilének,
Hisz életében pályatársa volt:
Egy ország népe hallgatott dalára,
Melynek varázsán felszökött a holt.

A „forró deszkák“ csábító hatalma
Szinpadra vonzá gyermekifjan őt,
Beteljesült ábrándja, fényes álma,
Mint eszményért rajongó lelke szótt:
A letelért küzdő színészetünket,
E most fakadt s még zsenge disznóvényt
Láthatta később büszkén felvirulni
S magát ennek legszebb virágaként.

A szinpad volt a Déryné világa,
Innen szolgálta drága nemzetét,
Szívhez lopódzó csengő énekével
Édes derűt árasztva szertesztét.
A csüggedő nép elfásult szívébe
Reményfakasztó balsamcseppet önt,
Széjjeljárván a két magyar hazában,
Eloszlatá a bénító közönyt.

A merre járt az ihletett művésznő,
Mindenfelé a pálmát tördelé,
Virágerdővel volt behintve utja,
Taps, óda zengett szüntelen felé.
Elszárnyalt hite tündöklő nevének
A bérczövezte hon határin át,
A fitymáló külföld ámulva hallá
„Magyar hazánk új Catalániját.“

A nagy világon pálya nyílt előtte,
Találhatott von' fényesebb hazát:
S ő hű maradt kis, árva nemzetéhez,
Csak ennek élt egy hosszú léten át.
Még bölcséjében ringó operánknak
Istápoló, szelid dajkája lett,
Midőn szívébe lopta milliónknak
A lagyan csengő magyar éneket.

Dicső évek félszázadán keresztül
Ragyogtatá nemes művészetét,
Ifju maradt a deszkán mindörökké,
Nem érzé ott a kor sulyos kezét.
A szinfalak titokzatos varázsa
Kórággyáról is felköltötte őt
És Anteuszként új erőt meritve,
Szállt könnyedén, mint oly sok év előtt.

Hová vonzotta annyi édes emlék,
Hol nyert sok el nem harvadó babért:
Pihenni is a kéklő Bükk tövéhez,
A nyájas Miskolcz városába tért.

*) A napokban volt a művésznő halálának harminczedik évfordulója.

S a hon — fényét veszette csillagáról
Lassankint szépen elfeledkezék,
S ő küzdelemben, elhagyatva tölté
Szép életének zord deczemberét.

De majd egy bús természethervadáskor
Reája hullt a nyirkos őszi rög,
Elköltözött egy fényesebb hazába,
Hol a dicsőség tartósabb — örök.
A nemzet még fellangolt érte egyszer,
Emelve néki márvány sirkövet,
Aztán a néma, csendes elfelejtés
Ütött tanyát a pusztá hant felett.

Harmincz esztendő tűnt el már azóta,
Hogy itt szendereg, pihenve csendesen:
Kevés az, ki emlékszik ma rája
S ki felkeresné, nincsen senki sem.
Egy rózsát tűzők horpadt sirlakára,
Mit hulló lomb és asszott fű lep el:
Hadd higye azt a rózsá illatából,
Hogy most porán egy nemzet ünnepel.

— **Oktober 6.** Elmentünk a templomba imádkozni. Elmentünk hétfőn, a nemzeti gyászünnepen. Ünnepe volt, melyek hangja zokogás, eszköze a köny, jelvénye a fekete fátyollal bevont nemzeti zászló. Kik voltak, kik voltak, mit tettek azok, a kiknek emléket imával szenteltük meg? Minek magyarázzuk. A ki még most sem tudja, 53 esztendő múltán, annak hiába a magyarázat; annak pedig, a ki az aradi tizenháromnak emlékét szívében hordja, gyászoló hangulatát minek zavarjuk hangzatos szavakkal?

Elmentünk a templomba! Elmentünk és imádkoztunk mindnyájan, a kik szívünkben hordjuk a hazát és annak szabadságát.

Nehéz idők járnak! Mindenünk veszni indult, a mikért Ők meghaltak!

Elmentünk könyörögni a leghatalmasabbnak színe elé, hogy adjon erőt nekünk, melylyel *ugy élhessünk* és ha kell, *ugy haljunk meg*, a mint Ők éltek és meghaltak a hazáért és a szabadságért.

Miskolcz város hazafias közönsége és az egész hivatalos világ imára kulcsolt kezekkel imádkozott a vértanuk napján a haza boldogságáért. A Kossuth-utcai ev. ref. templom zsufolásig megtelt buzgó hazafiak és honleányok seregével. Ott volt Borsodvármegye, Miskolcz városa, az üzletvezetőség tisztikara, a 48-as honvédek, az ev. ref. főgimnázium, az ev. ref. felsőbb leányiskola, polgári és ke. eskedelmi iskola tanuló ifjusága és tanári kara. Az isteni tisztelet *Lányi Ernő* zeneiskolai igazgató művészi orgonajátékával vette kezdetét, a gyönyörű előjáték magasztos hangulatot költött a közönség lelkében. Ezután ugyancsak az ő vezetése alatt a miskolczy daláregylet énekelt el a „Szentelt hantok“ című megható karéneket. Az ének utolsó akkordjai alatt *Baksy István* segédlelkész lépett a szószékre s áhitatos imában kérte a mindenható, hogy áldja meg és boldogítsa ezt a sokat szenvedett magyar hazát. Ima után ismét a daláregylet gyászéneke következett, mely után a közönség egyházi énekével az isteni tisztelet véget ért. — Az ünneplő közönség inuen a minoriták templomába vult, a hol 10 órakor *Bajay Amand* házfőnök fényes segédlet mellett gyászmisést mondott. Mise közben a daláregylet énekelt hazafias és gyászdalokat. Az izraeliták *Palóczy-utcai* templomában 11 órakor volt az ünnepi istentisztelet, a hol *Spira Salamon* hitszónok magas szárnyalású beszédet tartott. — A miskolczy demokrata-párt is lelkesen megünnepelte az aradi vértanuk emlékét. A kellemetlen esős idő daczára dél előtt testületileg kivonult a zsolczi honvédelméhez s a szoborra lelkes beszéd kíséretében koszorut helyezett.

— **Szerkesztőségünk köréből.** *Budai József* lapunk h. szerkesztője a lap kötel kéből kilépett. Nagyon sajnáljuk munkatársunk távoztást, de azt nem akadályozhatuk meg, mert sok dologra nézve nem volt meg közöttünk az egyetértés.

— **A vízvezeték ismét megrekedt.** Miskolcz város vízvezetékének ügye újabb szerencsétlen stádiumba jutott. A város — mint tudjuk — a vármegye közigazgatási bizottságának engedélye alapján a görömbölyi Tapolca fürdő területén próbafurásokat eszközölt. A munkási püspök — mint tulajdonos — azonban a furások által veszélyeztetve látta a fürdő hőforrásait, a kiadott engedély ellen a közigazgatási bírósághoz felebbezést adott be. A közigazgatási bíróság kimondotta, hogy ő ebben az ügyben bíraskodni nem illetékes s így ezt a m. kir. földművelésügyi miniszterhez tette át. Mennyi időbe került a míg ezt a közigazgatási bíróság észrevette? Majdnem egy esztendő! Most az ügy a földművelésügyi miniszter elé került. Mikor fog a miniszter intézkedni? Ebbe megint belekerül egy pár esztendő! Addig pedig Miskolcz város jámbor népe issza a rossz egészségtele, vizet. Node hát csak hadd igya, a míg bele nem pusztul. Majd amikor látni fogja a bajt, akkor belémenne már az artézi kut furásába is. De már akkor késő lesz!

— **Áthelyezés.** Dr. *Leskó Sándor* máv. fogalmazó a miskolczy üzletvezetőségtől Budapestre, az államvasutak igazgatóságához neveztetett ki.

— **Esküvő.** *Sághy Vilmos* cs. és kir. 5. gyalogezredbeli főhadnagy f. hó 9-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét *Herczinger Ilonka* urhölgygyel, *Herczinger Imre* máv. üzletvezetőségi főpénztárnok leányával a mindszenti róm. kath. plébániai templomban.

— **Kamarai választások.** Lapunk legutóbbi számában már hirt adtunk a jövő hóban tartandó kamarai választásról. A választás idejét a központi bizottság fogja kitűzni, a mely bizottságok dr. *Tarnay Gyula* alispán elnöke alatt *Radvány István* kamarai elnök, *Koós Soma* és *Pfliegler Ferencz* al-elnökök, továbbá *Lichtenstein József*, *Pollatsék Arnold* és *Grünfeld Ödön* lesznek a tagjai. Előbb a vidéki kerületek, s aztán pedig Miskolcz város fogja a kiküldendő kamarai tagokat megválasztani; maga Miskolcz 16 kereskedő és 16 iparos taggal képviselteti magát a kamarában. A kamarai választások elé az érdekelt kereskedő és iparos osztályok nagy érdeklődéssel tekintenek.

— **Uj főgondnok.** A diósgyőri népes ev. ref. egyház folyó év október hó 5-én dél előtt dr. *Derczény Imre* diósgyőri kör. és segélyi orvost egyhangulag és nagy lelkesedéssel főgondnokként választotta. Az eskü letétele után az új főgondnok tartalmas beszédet mondott, melyben egyház kormányzati programját fejtette ki.

— **Hymen.** *Varga Pál*, a miskolczy iparos ifjuság egyik kedvelt tagja, szombaton tartotta eljegyzési ünnepélyét *Világhy Irma* kisasszonnyal, *Világhy Károly* polgártársunk kedves leányával.

— **Kitüntetett községi jegyző.** Darányi földművelésügyi miniszter *Szilvássy János* tardi jegyzőt a munkás-pénztár körül kifejtett tevékenységeért 100 korona jutalomban részesítette. Ezen jutalomban nem annyira a 100 koronát, mint inkább a kitüntető tényét óhajtjuk regisztrálni, mi a megyebeli jegyzőket bizonyára a munkás-pénztár érdekében kifejtendő tevékenységre fogja buzdítani.

— **Eljegyzés.** *Kárász István* a sóvári kincstári erdőhivatal főnöke, volt diósgyőri erdőmester eljegyezte özv. *Schmaus Antalné* szül. *Wundsam Kornélia* urhölgyet Apatinból.

— **Esküvő.** *Matavovszky Árpád*, a diósgyőri kincstári erdő-uralom kerületi főerdésze e hó 8-án szerdán tartja meg esküvőjét *Diósgyőrött Pollák Mariska* urhölgygyel.

— **Dalestély.** Szépen sikerült dalestélyt rendezett szombaton este a korona szálló dísztermében a miskolczi iparos ifjúság. A hangversenyen a *Beregszászy* Károly karnagy vezetése alatt dalárda adott elő több remek darabot a közönség zajos tetszése mellett, majd a kitünően sikerült hangverseny után reggelig tartó táncz következett. Jelen voltak a mulatságon: Leányok: Földy nővérek, Filep Klára, Filep Ilona, Antal Erzsike, Tóth Juliska, Dobos Erzsike, Molnár Teréz, Kovács Zsuzsika, Japhin Gizella, Japhin Anna, Kerékgyártó Jolán, Borosovits Ilona, Szabó Erzsike, Kerékgyártó Erzsike, Molnár Erzsike, Istvánkó Juliska, Dávidovics Paula, Juczi Zsuzsika, Szarka Mariska, Sallai Juliska, Rácz Lilla, Szarka Erzsike, Lukács Zsuzsika, Hancsik Anna, Schwarcz Anna, Tokai Margit, Szöke Mariska, Vojvoda Mariska, Vojvoda Margit. Asszonyok: Szakács Istvánné, Csendes Miklósné, Földi Béláné, Beregszászy Károlyné, Tólli Józsefné, Antal Péterné, Bednársik Antalné, Dobos Ferenczné, Molnár Bertalanné, Hanizskó Jánosné, Molnár Istvánné, Wechter Jánosné, Mráz Károlyné, Kerékgyártó Istvánné, Szabó Dánielné, Polcz Lajosné, Baliczky Józsefné, Istvánkó Jánosné, Dávidovics Mórné, Potenga Ferenczné, Pap Jánosné, Imre Sámuelné, Szarka Dánielné, Guttbauer Gyuláné, Szepessi Gyuláné, Lenkey Tamásné, Sallai N.-né, Karla Bertalanné, Tóth Dánielné, Kopacsó Józsefné, Hajdu Andrásné, Lukács Pálné, Hancsik Jánosné, Schwarcz Károlyné, Szöke Pálné, Májer Józsefné, Vojvoda Jánosné.

— **A Szabadság s a helybeli sajtó.** A helybeli lapok közül mindeniknek van valami kiváló tulajdonsága. Az egyik azt vitatja, hogy ő a legolvasottabb, a másik azt, hogy ő a legnagyobb lap; az egyik a kitünő szerkesztésre, a másik a komoly irányzatra, a harmadik az eleven tartalmára büszke szörnyen, de a csilhatatlanságot viszont mindenik a maga számára foglalja le kizárólag. A „Szabadság”-nak azonban hallgatnia kell mindig, mert azt közös erővel szapulják valamennyien. Ha tréfás hangon vagy ha komolyan, ha kicsiny vagy nagyobb kérdésekben szólal föl a mi lapunk, akkor a többi lap egyértelműleg támad reánk, még ha előbb egymással a legélesebben vitakoztak is. Legalább így volt a múltban, s így tesz a „Miskolczi Napló” hétfőn este megjelent száma is. Mi ugyanis a legjobban értesült „Borsodmegyei Lapok” nyomán megirtuk nem régen, hogy Kovács Lajos megválasztott polgármester a közigazgatási bíróság elé nem terjesztett föl semmiféle védíratot; a „Miskolczi Napló” pedig kimutatta, hogy igenis fölküldte a védíratot. Mint mondtuk, mi ézt a hírt a „kitünően értesült” Borsodmegyei Lapok nyomán irtuk meg, az hozta e hírt pár nappal mi előttünk. Mégis a „Miskolczi Napló” egyedül mi rajtunk tombolja ki örömmámorát, s csak úgy mellékesen említi félhivatalos laptársunkat. Minket azonban sem ez a kis tévedés, sem pedig többi laptársaink többször tanusított szeretete nem bánt nagyon; nem bánt pedig azért, mert tudjuk, hogy az ő ellenszenvüknek az az oka, hogy a *Szabadságnak van a legnagyobb olvasó* közönsége. S ha szenzációs újdonságokkal, kiszínezett leleplezéssel, öles nyiltterekkel és „magyarrá visszafordított” tárczákkal nem is kedveskedhetünk olvasóinknak, de egész tudásunkkal, szívünk egész melegével csügünk viszont azon a közönségen, amely laptársunk annyi jóakaró dicsérete után is hünen kitart mellettünk.

— **Dalestély** A miskolczi dal és önképzőkör szombaton, e hó 4-én a m. á. v. műhelyi étteremben dalestélyt tartott, melyen a közönség rendkívül nagy számmal jelent meg. A dalkör *Ruttkay* Menyhért karnagy vezetése alatt négy kardalt adott elő, melynek mindenikét zajos tetszéssel s valóságos ovációval fogadta a közönség. A vasuti üzletvezetőség és a nagyobb állomások tisztviselői köréből nagyon számosan vettek részt

a kik elismeréssel nyilatkoztak a dalkör fokonyként való művészi előhaladásáról s gratuláltak a buzgó és fáradhatatlan karnagnak. A dalárda szereplése után táncz következett, mely vidám és igen kedélyes hangulatban csak a reggeli órákban ért véget.

— **Szüreti mulatságok.** A diósgyőri Polgári Dalkör október 12-én az „Arany Szarvas” vendéglőben tetszés szerinti belépti díj mellett szüreti mulatságot rendez. — Ugyancsak október 12-én tartja a magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyletének diósgyőr-gyártelepi fiókja a munkás étteremben jótékony célú szüreti mulatságát, a gyári és egy cigányzenekar közreműködésével. Személyjegy 1 K., családjegy 2 K.

— **„Alakok és Hangulatok.”** *Frank* Zoltán, a „Borsodmegyei Lapok” főmunkatársa ily czim alatt bocsájtja ki a karácsonyi könyvpiacra tizenkét novelláját. *Frank* Zoltán kedvelt, közvetlen írói modorát olvasóink már ismerik a „Borsodmegyei Lapok” tárczarovatából s így nem kell kollegánk írói képességét bővebben méltatnunk, melyek eddig megjelent s szép sikereket aratott műveiből köztudomásúvá lettek. Ára füzve 1 kor. lesz.

— **Vívó tanfolyam.** *Nikkel* József városi tanácsos, a helybeli athléta klubb vívó mestere, a Pannónia szálló II. emeletén vívó termet nyitott. A vívó tanfolyamra jelentkezni lehet minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 5 és 7 óra között a vívó teremben.

— **Jegyzőválasztás.** Kis-Tályán ehó 4-én volt a körjegyzői választás. Öt pályázó közül a választók *Bódy* Béla mező-kövesdi városi adóellenőrt egyhangulag választoták meg.

— **Szüreti mulatság.** A miskolczi általános munkásoképző egyesület 1902. október 12-én, a „Korona” szálloda nagytermében saját pénztára javára nagy szüreti táncmulatságot rendez. Kezdeté este 7 órakor. Aki ezen az ünnepélyen megjelenik, ott fog találkozni az éneklő Gőre Gáborral, Durbiucs sógorral, Kátsa cigánynyal, a falu kisbírójával, de még az éjjeli bakterral is. Hohó! Ott lesznek ám még a szállóhegygyé átalakított nagy teremben a vig pásztorok, a csevegő pásztorleányok és mindennek daczára meg lesz engedve a szabad szálló-lopás, de csak annak, a ki előbb megfizeti a belépti díjat. Személy-jegy 1 kor. Család-jegy (3 személyre) 2 kor. 40 fill., Karzat-jegy 50 fill., de aki karzat-jegyet vált, az szállót lopni nem mehet.

— **Öngyilkossági kísérlet.** *Jaczkó* István budapesti illetőségű kefekötő segéd vasárnap este egy Toronyalja-utcai kis korcsmában öngyilkossági kísérletet követett el. Azonban vagy a gondviselés jól örködött fölötté vagy a sötét szándék sem volt egész komoly, szóval a zsebkés, a mivel a tettét akarta végrehajtani, csak a kabátját lyukasztotta át s a testén csak jelentéktelen sebet ejtett. A mentők bekötötték a sebt s egy pár jó tanács után utjára engedték az elkeseredett legényt.

— **Harczias kofa.** Nagy riadalom volt tegnapi reggel a főutcán a piacz tartama alatt. Gyümölcsöt akart ugyanis egy kis leány venni, s miközben alkudozott, a dühbe jött kofa úgy megütötte a gyermekleányt, hogy az sikoltozva menekült a gyors kezű amazon elől, a kit viszont a vásárló nép akart összeverni a durvasága miatt. A megvert gyermek szülei különben feljelentették a rendőrségnél a verekedő kofát.

— **Potya mulatság.** Két örökös butikos vendég, két napszamos rendezett nagy csepepatét tegnap reggel a Buza-téren. Mikes József napszámot valami furcsa gondolat szállta meg és azt mondta pálinkástársának Kovács Jánosnak: nem akar-e egy-két kupával fölajtani. Kovács csak hecznek vette a dolgot és nem igen reagált Mikes fölszólítására, de mikor ez pénzt mutatott neki, elment vele. Ittak, míg csak el nem fogyott

Mikes néhány hatosa. A szíves vendéglátást most Kovács hasonlóval akarta viszonzni, de nem találta zsebében pénzt, Mikes egyre röhögött ezen és így kitudódott, hogy Mikes tulajdonképen saját pénzén vendégléte meg őt, mert előzetesen kihuzta Kovács zsebéből az erszényét. A dologból természetesen verekedés lett, a melynek a rendőrség vetett véget.

— **Veszélyes birkózás.** A vasárnap örömeire együtt ittak egy nagyobb társaságban *Górics* István kocsis és *Usikós* János hazi szolgálta egy buza téri korcsmában, mikor aztán alaposan bepálinkáztak, birkózni kezdtek egymással, hogy megtudják, melyikök erősebb. Birkózás közben aztán *Górics* úgy vágta *Csikóst* az asztal alá, hogy szegénynek a bal lába a bokán felül eltörtött. A megsérült legényt a mentők a kórházba beszállították, míg *Górics* ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Köszönetnyilvánítás.** A borsodmiskolczi közművelődési- és muzeumegyesület muzeumbizottsága hálás köszönetet mond az újabb beérkezett adományokért u. m.:

1. Báró Vay Elemér főispán urtól egy egyenes kard.

2. Dr. Rácz József orvos urtól: Benkó Sámuel megyei főorvosnak a fekete epés mértékletnek és az az alatt elrejtett számtalan és tündéres betegségeknek leírása stb. cz. könyve 1781.

3. Soltész Nagy Albert urtól: a) az 1896. évi ezredéves ünnepélyen Borsodvármegye képviselőjében megjelent Soltész Nagy Béla banderiumi lószerszámja és nyeregtagarója; b) Lévy Józsefnek és b. eml. Kraudy Józsefnek olajba festett ifjúkori arcsképeik.

4. Kóris Lajos urtól lakatos remekrészletek (zárközepek).

5. Oberländer Antal urtól 1 drb egy dolláros amerikai Kossuth-papír.

6. Bay Barnabás urtól egy jégmadár.

7. Szepessy Béla urtól egy kötet *Ivanics Joviani* líor tom. II. (Balieae 1538.)

8. Baumgartl Boldizsár tanár urtól (Serajevo) 2 drb olajfestmény (Dentenhofeni tájrészlet és serajevoji utcza.)

9. Szaffka Pál kir. közigazgató urtól: Corpus iuris hungarici 1695 évi kiadása és Planum Tabulare 1825.

10. Gróf Kreith Béla urtól egy fényezett asztal, melyre rá van ragasztva Ruttkayné Kossuth Lujza urnő bizonyítványa arról, hogy ez az asztal a Kossuth Lajosé volt.

11. Szalatnay Vilma urnőtől egy aranykeretű, 1848—49-re vonatkozó kép.

— **Névtelen levelek.** A betyárságnak is vannak bacillusai. Mostanában majd minden nap kapnak panaszt a névtelen levélírárs undorító mániája ellen, mely titkolódzva, aljasan gyanítva vadászik, a mások becsületére. Ugy látszik, Miskolcson is hálás talaj volt e járványos betyárság bacillusainak. Egymásután panaszkodnak nekünk a névtelen levelek megrágalmazottjai. Névtelen levél megy a férjhez, a hivatalfőnökhöz, a völegényhez, a munkaadóhoz, szóval mindenüvé, hol eredményt várhatnak azok ellen, kiket el akarna veszíteni. Irigységből, boszúból, gonoszságból, az ördög tudja. Egy mód van csak a védekezésre. A kik a levelet kapják, méltassák azt úgy, ahogy megérdemli: egésék el olvastalanul. A megrágalmazottak pedig ne vegyék szívükre a dolgot. Sérteni csak becsületes ember tud. A ki pedig névtelenül undok rágalmozó leveleket ír: *közönséges gazember*. Az ilyen pedig nemcsak sérteni, de sértegetni sem képes.

Egy butorozott utcza szoba

előszobával, kiszolgálás nélkül

kiadó Városház-tér 20. sz. alatt.

Értekezhetni ott a fényképészeti műteremben.

— Legujabb női ruhakelméket és más divatáru cikkeket legzélszerűbb Braunfeld Sándor áruházában beszerezni, a menyenyiben ez az egyedüli üzlet, hol a legszorosabb szabott ár minden egyes cikkben láthatóvá van téve és a tuifzetés ki van zárva.

DUNKY FIVÉREK

es. és kir. udvari fényképészeknél

Miskolcz, Városháztér 20. sz. a. művészi kivitelű fényképek készülnek mindennap este 6 óráig.

ha sötét van műfénynél.

Műkedvelők részére friss vegyszerek és száraz lemezek kaphatók.

CSARNOK.

Egynémely rímek.

— Tisztelettel ajánlva az Avasnak. —

Miként a vándor, megtérvén nagy utról;
Vigan köszönti ismerőseit,
Oly szívrepesve üdvözöllek én is,
Óreg Avasom árnyas berkeid.

Szeretlek mint gondtalan gyerek még,
Ki bokraid közt pillangót üze,
Tanúja voltál első bánatomnak,
Midón gyötört a szerelem tüze.

Mert egyszer én is ... ah! hisz' még nem oly rég,
Egy szép leányt ... de hallgas dőre szív,
Szükségem nincs rád, hagyjál most magamra,
Pohár csengés e kedves hegyre hiv.

Noé apánk örökbecsü nedűje,
Hol hordók mélyén rejtve illatoz,
Hol zeng a tószat és száll a dal az égig,
Látásodon a lelkem vigadoz.

Mert bár öreg vagy jó Avas fölöttébb;
Híu azért és pompakedvelő,
Nagy potrohod hármassor lánczsa köríti:
Ezer pincze —: megannyi drágakő.

Pinczék sora! Sok földi vándor érte,
Mi kéjjel törtet tüskön-bokron át,
Feledve ilyenkor csúz és podegra,
Kőszáli zerge sem érné nyomát.

Mert óh nagy ég — hisz oly nehéz az élet!
Száz bú tanyáz nem egy tar homlokon,
S a sok keservet jobban eltemetni,
Hol volna hely, ha nem az Avason.

Ravasz fortélyu e jó domb azonban,
Ki alkony táján büszkén mászszameg,
Hajnal felé porig alázva görnyed:
Pinczék koboldja így tréfálja meg.

S mert testvérét literszám' csapolják,
Viszonzás kép' ő is szed véradót,
Tanu reá, sok polgár büszke orra,
Kiket hamis szesz a földhöz csapott.

Csak egyszer én pincze-vendég lehetnék,
Az volna aztán ám a vigalom!
Mindkét kezembe tett kancsót ragadnék,
És borba fulna minden bánatom.

Taptó.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

B. Zs. Sorjegyeik szeptember 1-én nem huzzták ki.

VASUTI MENETREND

Érvényes október 1-től.

A vonatok indulása Miskolcra.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	H o v á
É j j e l	1	—	sz. v.	Budapest
	2	15	sz. v.	Kassa
	2	42	sz. v.	Budapest
	3	24	sz. v.	Ujhely, Debreczen
	3	37	sz. v.	Bánréve göm. p. u.
D é l e l ő t t	7	23	thv. sz.	F.-Abony (uj vonat)
	6	29	v. v.	Torna göm. p. u.
	6	46	sz. v.	Fülek " " "
	9	38	gy. v.	Budapest
	11	06	sz. v.	Fülek göm. p. u.
D é l u t á n	10	55	gy. v.	Ujhely
	11	02	gy. v.	Kassa
	12	45	v. v.	Budapest
	1	02	sz. v.	Kassa
	1	37	v. v.	Torna göm. p. u.
D é l u t á n	1	54	sz. v.	Ujhely
	3	11	sz. v.	Budapest
	3	26	sz. v.	Fülek göm. p. u.
	3	31	sz. v.	Budapest
	3	53	sz. v.	Debreczen
E s t e	6	02	gy. v.	Budapest
	6	30	gy. v.	Ujhely
	6	37	gy. v.	Kassa
	6	57	sz. v.	Fülek göm. p. u.

A vonatok érkezése Miskolcra.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	H o n n a n ?
É j j e l	12	20	sz. v.	Kassa
	12	30	sz. v.	Ujhely
	1	26	sz. v.	Budapest
	1	58	sz. v.	Kassa
D é l e l ő t t	3	—	sz. v.	Budapest
	6	05	v. v.	Budapest
	6	32	T. sz. v.	Forró-Encs
	6	12	T. sz. v.	Szerencs
	7	25	T. sz. v.	Bánréve göm. p. u.
	7	59	v. v.	Torna göm. p. u.
	9	16	sz. v.	Bánréve, Dobsina
	9	25	gy. v.	Ujhely
	9	31	gy. v.	Kassa
	10	43	gy. v.	Budapest
D é l u t á n	12	27	sz. v.	Debreczen
	12	40	sz. v.	Budapest
	1	32	sz. v.	Fülek göm. p. u.
	1	18	sz. v.	Budapest
	2	56	sz. v.	Ujhely
	3	16	sz. v.	Kassa
E s t e	5	42	gy. v.	Kassa
	5	52	gy. v.	Ujhely
	5	50	sz. v.	Fülek göm. p. u.
	6	20	gy. v.	Budapest
7	43	v. v.	Torna göm. p. u.	
8	51	thv. sz.	F.-Abonyból (uj vonat)	
10	16	sz. v.	Fülek göm. p. u.	

Eladó ház!!

Urak-utcza 19-ik számú

HÁZ

előnyös feltételek mellett

eladó!

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Ügynökök kizárva!

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek becses tudomására adni, hogy bécsi bevásárlásaimból visszaérkezvén, **Széchenyi-utcza 38. sz. alatt** (Takarékpénztár épület), valódi párisi modelleket, a legelső udvari szállítók: Pless, Oberwalder és Ledstetter cégektől beszereztem s teljesen ujonnan be rendezett

női

divatáru-üzletemben

a legfokozottabb igényeket is kielégítő, legujabb divatu **őszi és téli kalapok** dus választékban és jutányos árak mellett kaphatók.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel

Leopold Janka.

3193. sz.
1902. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat

A mező-csáthi kir. járásbírótság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **miskolczi hitelintézet részvénytársaság** és a **mező-csáthi takarékpénztár** csatlakoztatott végrehajthatónak **Kiss Sándor** végrehajtást szenvedett elleni 600 és 403 korona 84 fillér követelés és jár. iránti ügyében a mező-csáthi kir. járásbírótság területén levő: A heő-bábai 14. számú tjkvben A. I. 1., 7., 9. sor 75, 255/b. és 197/b/1. hr. sz. jelenleg Klein Ignác és neje Bródi Judith nevének álló egész ingatlanokra, a C. 6. sorsz. a. özv. Kiss Péterné Tóth Erzsébet javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épségben hagyásával az árverést 1295 korona kikiáltási áron elrendelte s hogy a fenti ingatlanok **1902. évi október hó 30. napján délelőtti 9 órakor Heő-Bába község házában** megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni.

Kelt Mező Csáthon, 1902. évi szeptember hó 10-én.

A kir. járásbírótság mint tkvi hatóság.

Bakó,
kir. albiró.

Hirdetmény.

Az ev. ref. egyház tulajdonát képező Széchenyi-utczai 32. számú Debreczeni Dániel és neje alapítványi házban a

szöglet bolt

és e mellett

két üzlethelyiség

egy külön, mint együttesen 1903. évi május hó 1-től **bérbe adatik.** Bérelni szándékozók értekezhetnek **Pataky Sándor** egyh. gazdasági választmányi elnökkel Urak-utczája 6. szám alatt.

Egyéves önkéntesi egyenruhák

legelegánsabb szabással, legjobb minőségben, jutányos árban, részletfizetés mellett is **saját műhelyünkben** egyedül nálunk készítettnek el.

Helyben szolgálatban levők részére a nálunk felszerelt egyenruházatok javításait díjtalanul eszközöljük.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve és ingyen.

KOKÁLY TAMÁS ÉS FIA tisztii egyenruházati intézet
Miskolcz, Széchenyi-u. 60.

Hirdetések jutányos áron feivétetnek

Kohn és König Miskolcz

Széchenyi-utca 101. szám, a Lloyd-szállóval szemben.

Intézeti
fiu- és leány-kelengyék
jutányos árban.

Az őszi és téli idényre áruházunkba érkeztek **kiváló ujdonságok.**

Blousok, juponok Blous-selymek,

gyermek ruhácskák, — köpenyek, jaquetok a legfinomabb kivitel- és kiváló jó szabásban selyem, szövet, peluche, flanell, pique és barchendből. **Kezimunka ujdonságok,** kézimunka-kellékek, congres, jutta és északi canavák. stb. D. M. C. kötő, varró, hímző pamutok és selymek.

csipkék, szalagok, zsinórdiszek és bársonyok, mindennemű szabókellékek, kötött, szövött, glacé és bőrkeztűk, francia szabású fűzők, gallérok, övek, valódi angol plaidek, férfi, női és gyermek fehéreneműek harisnyák. **Pipere-czikkek és illatszerek.**

UJ! Villamos zseblámpák UJ!
kizárólag
nálunk kaphatók.

UJ!

Szabadalmazott **férfi alsó-nadrág,** mely elől az övnél szűkebbre vagy bővebbre szabályozható, anélkül, hogy a felső nadrágot vagy mellényt kellene felgombolni.

UJ!

KIADÓ!!

Vörösmarty-u. 19-ik szám alatt

ujonnan épült házban

egy bolt-helyiség

2 szoba, előszoba, konyha és hozzátartozókkal

minden órán kiadó.

Értekezhetni Zöldfa-u. 35. sz. alatt, vagy Sajó-Ecsegen Csontó Károly tulajdonossal.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyemmel vannak ellátva.

RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ“ címzett gyógyszerertárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kézbőrnek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balzsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arczpor, fehér, rózsas és krém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeri száj-öblögető vízbe, kellemes szájízű kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfiálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetemi tanár előírása szerint készítve, a hajhullást és fejbőr korpásodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatánál fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- Rác Jenő keleti „Balzsam bajuszpedróje“** soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balzsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszem balzsam), biztos hatása és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sümörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegeledéssel használják a

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.

Szőrvestőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.

Rüh (rühátka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.

Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szagoló szer, Jasmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégely 1 korona. **Hajfestésre** Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kivánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonozereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal föltűlniük; úgy, hogy általános házi szerek gyánánt legjobban alkalmazhatóak.

Főraktár: Budapest **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerertára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **Rác Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

Nyomatott Szelenyi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.

Kisebbr rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.

Utánzóktól tessenek óvakodni.